

Grygar: Zemanův přerod a zatloukání Minských dohod

pz prvnizpravy.cz/zpravy/politika/grygar-zemanuv-prerod-a-zatloukani-minskych-dohod

Panu prezidentu Zemanovi ruská invaze na Ukrajinu způsobila nenadálé velké prozření, píše v komentáři pro Prvnizpravy.cz Mojmír Grygar.

Mojmír Grygar

25. srpna 2022 - 06:20

Tím, že přijal v našem pečlivě střeženém veřejném prostoru jedinou platnou verzi této události, přestal, zdá se, být „Putinovým nohsledem a zaprodancem“ a zařadil se do pestrého sešivaného šiku koaliční pravice, doprovázené jednotvárným basso continuo oficiálních mediálních kanálů.

Potvrdil to i laskavým pozváním bývalého úhlavního oponenta Karla Schwarzenberga do Lán. Prý to bylo příjemné posezení a popovídání, politickým tématům se pro jistotu vyhýbali, v názoru na Rusko je již nic nedělilo a domácí „prkotiny“, jako obnovení Radeckého pomníku na Malostranském náměstí nebo navrácení obrovského majetku Lichtensteinským, nechali taktně stranou. Na přetřes nepřišla ani Schwarzenbergova převratná teze o tom, že Češi a Rakušané jsou vlastně jeden národ. Zeman nemusel hostu vysvětlovat, že slovo Rakušan neznamena

národnost; vždyť sám císař František Josef nejdnou prohlásil, že je na prvním místě Němec a Rakušanem jen jako císař.

Pan prezident v proslovu k vyslancům se vyjádřil k důvodům, které vedly Putina k riskantnímu kroku. Ztotožnil se s názorem izraelského prezidenta Herzoga – Putin prý považoval překotný odchod Američanů z Afghánistánu za známku slabosti a toto zjištění jej prý přimělo k riskantní akci. Z porážky Američanů však můžeme vyvodit i jiné závěry – náhlé uvolnění obrovských výdajů na neúspěšnou válku, které postaví početné vycvičené vojenské útvary mimo bitevní pole, náhle otevře možnost obrátit ostrí politiky jiným směrem.

Nabízelo se Rusko, které Varšavská konference NATO již v roce 2017 označila za nepřítele číslo jedna. Připomíná mi to přátelský rozhovor paní Albrightovou s ministrem obrany Colinem, který se zdráhal zahájit útok proti Iráku. Paní Madelaine veliteli armády řakla: **„Powelle, máš tak skvělou armádu, proč ji nechceš použít?“** Dnes je situace ovšem naprosto jiná: proti Američanům nestojí despota zaostalé země, ale druhá atomová velmoc. Proto Biden od samého začátku konfliktu Putina ujišťoval, že americký voják se do možné války mezi Ukrajinou a Ruskem nebude plést. Současně však hlásil vojenskou, finanční a především informační pomoc kyjevským bojovníkům, což samo o sobě nevytváří casus belli, důvod válčit.

V každém případě však zůstává pravá příčina Putinova rozhodnutí velikým tabu. Veřejnost se nesmí dozvědět zásadní věc, a tím je dlouhodobé porušování národnostních a kulturních práv milionů ruských občanů, kteří žili na Ukrajině, zejména na východě země, již odedávna. Po krvavém puči roku 2014 se náhle stali ve svých starých

sídlištích cizinci. Převrat nacionalistické pravice byl podporován západními politiky, kteří věděli, i bez Bismarckovy rady, že Ukrajina je slabý podbříšek ruské říše. Tudy se dá dobře zaútočit. Dobře také věděli, že jejich plán obsadit starou ruskou pevnost Sevastopol a proměnit ji ve vysunutou válečnou základnu, zbaví Rusko možnosti ovládat černomořský prostor a učiní z ní stát regionálního významu. Mezi houževnatě zatloukaná fakta tohoto příběhu patří dohody v Minsku 2015, které ukončily válku Kyjeva proti vzbouřivším se ruským provinciím. Tento mírový akt tehdy zachránil vládní oddíly, většinou placené oligarchy, před zdrcující porážkou.

Čteme-li dnes, jak Minské dohody hodnotil západní tisk, například britský The Economist, mylně považovaný za spolehlivý a nezávislý zdroj informací, nevyjdeme z údivu. V čísle, který vyšlo krátce před ruským vpádem, se o Minských dohodách mluví jako o improvizovaném a málo spolehlivém dokumentu, který byl narychlo načmárán na kusu papíru, a ani v něm nebylo pořádně vysvětleno, co znamená požadovaný status autonomie Donbaské a Luhanské oblasti. (Minsky moment. 12.2.)

Zmíněný dvojtýdeník současně nebyl s to zamlčet jednání prezidenta Porošenka, který se po návratu z Minska pokusil realizovat požadavky mírového jednání, ale se zlou se potázel. Ke změně názoru jej přiměli členové ultranacionalistických stran, kteří vešli do dějin obrozené Ukrajiny jako paliči sedmdesáti ruských obyvatelů Oděsy, odpůrců kyjevské vlády. Dokumentární film, který zaznamenal tuto událost, by měl být promítán jako nesmazatelné svědectví dnů, kdy tlupy Pravého sektoru, dědiců Banderových oddílů a fanatických nacionalistů začaly s ukrajinizací země. V citovaném čísle londýnského časopisu se také dočteme o tom, že Porošenko se plně ztotožnil s míněním nového kyjevského panstva o nemožnosti měnit ústavu. Snad by k takovému názoru dospěl sám, vždyť se postavil v

čelo hnutí, které táhlo do boje za „jazyk – víru – armádu“, za tuto trojici posvátných pilířů obrozeného ukrajinského národa, ale nesporně nechtěl riskovat další oběti atentátů namířených proti politikům smířlivého mínění.

Grygar: Výstřelky válečné pandemie: rasismus a teror jako ctnosti

Dnešní pro Ukrajince i Rusy nešťastnou a tragickou válku může ukončit návrat k realizaci Minských dohod potvrzených politiky Francie a Německa. Kdo je vinen tím, že tento Normandský formát již před osmi lety nedostal příležitost ukončit majdanskou demonstraci nenásilným způsobem? Kdo zabránil, aby tato mezinárodní diplomatická iniciativa nezískala možnost snížit nebezpečí války ve dnech, kdy se na hranicích Ukrajiny stahovala ruská vojska? Kdo měl z ruského vpádu na východní regiony Ukrajiny prospěch? Je to řečnická otázka: není to Ukrajina ani Rusko, není to Evropa a nejsou to ani vzdálené země postižené hladem. Ale odpověď si každý soudný čtenář snadno doplní sám.

(rp,prvnizpravy.cz,foto:arch.)